

POZMEŇUJÚCI NÁVRH

poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Róberta Madeja a Anny Vittekovej

k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
(tlač 1684)

1. Za čl. II sa vkladá článok III, ktorý znie:

„Čl. III

Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení zákona č. 58/1969 Zb., zákona č. 131/1982 Zb., zákona č. 94/1988 Zb., zákona č. 188/1988 Zb., zákona č. 87/1990 Zb., zákona č. 105/1990 Zb., zákona č. 116/1990 Zb., zákona č. 87/1991 Zb., zákona č. 509/1991 Zb., zákona č. 264/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 249/1994 Z.z., zákona č. 153/1997 Z.z., zákona č. 211/1997 Z.z., zákona č. 252/1999 Z.z., zákona č. 218/2000 Z.z., zákona č. 261/2001 Z.z., zákona č. 281/2001 Z.z., zákona č. 23/2002 Z.z., zákona č. 34/2002 Z.z., zákona č. 95/2002 Z.z., zákona č. 184/2002 Z.z., zákona č. 215/2002 Z.z., zákona č. 526/2002 Z.z., zákona č. 504/2003 Z.z., zákona č. 515/2003 Z.z., zákona č. 150/2004 Z.z., zákona č. 404/2004 Z.z., zákona č. 635/2004 Z.z., zákona č. 171/2005 Z.z., zákona č. 266/2005 Z.z., zákona č. 336/2005 Z.z., zákona č. 118/2006 Z.z., zákona č. 188/2006 Z.z., zákona č. 84/2007 Z.z., zákona č. 335/2007 Z.z., zákona č. 568/2007 Z.z., zákona č. 214/2008 Z.z., zákona č. 379/2008 Z.z., zákona č. 477/2008 Z.z., zákona č. 186/2009 Z.z., zákona č. 575/2009 Z.z., zákona č. 129/2010 Z.z., zákona č. 546/2010 Z.z., zákona č. 130/2011 Z.z., zákona č. 161/2011 Z.z., zákona č. 69/2012 Z.z., zákona č. 180/2013 Z.z., zákona č. 102/2014 Z.z., zákona č. 106/2014 Z.z., zákona č. 335/2014 Z.z., zákona č. 39/2015 Z.z., zákona č. 117/2015 Z.z., zákona č. 239/2015 Z. z. a zákona č. 273/2015 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 53 sa odsek 4 dopĺňa písmenom w), ktoré znie:

„w) požadujú, aby spotrebiteľ poskytoval alebo poukazoval tretej osobe alebo v prospech tretej osoby akékoľvek plnenie plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou, ktoré v prevažnej miere nesleduje jeho záujmy, alebo aby plnil v súvislosti s týmto plnením akékoľvek záväzky tretej osobe.“.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa do zoznamu neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách doplniť dojednanie, predmetom ktorého je povinnosť spotrebiteľa poskytovať priamo alebo poukazovať nepriamo tretej osobe alebo v jej prospech akékoľvek plnenie plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiace s ňou, ak tieto nesledujú v prevažnej miere záujmy spotrebiteľa. V poradí druhý prípad postihovaný následkami neprijateľnosti zmluvnej podmienky predstavuje taká konštrukcia zmluvnej podmienky, ktorá v súvislosti s opísaným plnením tretej osobe alebo v prospech tretej osoby spája povinnosť plniť akékoľvek záväzky v poradí ďalšej tretej osobe. V tomto prípade ide o odvodený záväzok, ktorý ale svoju podstatu odvodzuje od prvej nemorálneho záväzku poskytovať alebo poukazovať plnenie nesledujúce v prevažnej miere záujmy spotrebiteľa tretej osobe alebo v jej prospech. Nové ustanovenie § 53 ods. 4 písm. w) Občianskeho zákonníka sa použije pri výslovne uvedenej zmluvnej podmienke a len v tom prípade, ak plnenie tretej osobe alebo v jej prospech alebo akýkoľvek záväzok s týmto plnením súvisiaci v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa; v praxi spravidla nepôjde o poistenie, ktoré v rôznej miere implikuje prospech spotrebiteľa, napríklad v podobe zníženia úrokovej sadzby úveru a podobne. Navrhnutou úpravou sa na veľmi časté nezákonné praktiky dodávateľov tovarov alebo služieb, ktorí na inkasovanie nemorálnych plnení využívajú tretie osoby tak, aby sami formálne neporušovali zákon, aj keď sa na jeho obchádzaní priamo podieľajú. Nie je zriedkavý ani taký protiprávny stav, keď dodávatelia rozdeľujú svoje plnenia na viaceré zmluvy, a cez samostatné zmluvy inkasujú úžerné plnenia za fiktívne služby. Z týchto dôvodov je potrebné uvedenú zmluvnú prax s použitím tretích osôb podieľajúcich sa na obchádzaní zákona a porušovaní práv spotrebiteľov zaradiť do neuzavretého výpočtu neprijateľných zmluvných podmienok tvoriacich tzv. black list. Keďže sa len pomenúva

výslovne konanie, ktoré nemožno subsumovať ako platnú zmluvnú podmienku a toto konanie je už aj podľa doterajšej právnej úpravy protiprávne, postihované cez ust. § 53 ods. 1 OZ, nenavrhujú sa osobitné prechodné ustanovenia.

2. V § 53 sa za odsek 10 vkladá nový odsek 11, ktorý znie:

„(11) Dodávateľ nesmie sám alebo prostredníctvom tretej osoby ponúkať, vyžadovať, dojednávať, uzavierať, alebo sprostredkovať uzavretie zmluvy, ktorá súvisí so spotrebiteľskou zmluvou a ktorej predmetom je čo i len sčasti plnenie, ktoré je dodávateľ povinný podľa zákona alebo v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti poskytovať spotrebiteľovi aj bez takejto zmluvy.“.

Doterajšie odseky 11 až 15 sa označujú ako odseky 12 až 16.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa explicitne ustanoviť osobitná norma, ktorá sleduje potvrdenie a precizovanie už dnes daného a z iných noriem na ochranu spotrebiteľa plynúceho zákazu pre dodávateľa, či už priamo alebo nepriamo ponúkať, vyžadovať, dojednávať, uzavierať alebo sprostredkovať vzájomne závislé zmluvy, a to osobitne tie, ktorých predmetom je plnenie, ktoré má byť spotrebiteľovi poskytované dodávateľovi aj bez takýchto záväzkov. Cieľom je okrem iného aj ustáliť generálny zákaz dodávateľa akýmkoľvek spôsobom participovať na uzavieraní vzájomne závislých zmlúv, a to v prípadoch, ak plnenia z týchto má poskytovať sám dodávateľ titulom svojich zákonných povinností alebo odbornej starostlivosti. Definíciu odbornej starostlivosti ustanovuje pritom zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Navrhovaná úprava reaguje na protiprávne konanie, dané už podľa platného právneho stavu, ktorého sa dodávateľia dopúšťajú tým, že predražujú spotrebiteľom poskytované služby ich osobitným spoplatňovaním a dojednávaním viacerých zmlúv, ktorých predmetom sú niektoré služby, ktoré by dodávateľom mal spotrebiteľom poskytovať aj bez takýchto zmlúv a bezodplatne. Ide o cieľené protiprávne konanie, ktorým sa obchádza zákon, znetransparentňuje sa celková cena poskytovaných tovarov a služieb a spotrebiteľ má plniť z ďalších záväzkových titulov, aj keď z ich uzavretia nemá nijaký prospech. Ide najčastejšie o služby poradenstva, vyberania splátok v domácnosti, osobitné spôsoby úhrady záväzku a podobne.. Navrhnutou úpravou sa prispeje k zjednodušeniu a zrýchleniu postihovania opísaného konania, ktoré je už aj dosiaľ protiprávne, ale jeho postihovanie bez explicitnej zákonnej úpravy je dosiaľ málo efektívne a pomerne zdĺhavé.

3. V § 525 ods. 2 sa za slovo „odporovalo“ vkladajú slová „zákonu alebo“.

Odôvodnenie:

Napriek všeobecne uznávanej výkladovej zásade *lex posterior derogat legi priori* sa navrhuje upraviť všeobecnú zákonnú úpravu o postupovaní pohľadávok v Občianskom zákonníku tak, aby do vymedzenia prípadov vylúčenia postupovania pohľadávok (ktoré obsahuje § 525 Občianskeho zákonníka) bola doplnená a reflektovaná aj možnosť vylúčenia postúpenia pohľadávok osobitným zákonom, čím sa zabezpečí explicitná harmonizácia všeobecnej zákonnej úpravy o postupovaní pohľadávok v Občianskom zákonníku so špecifickým vylúčením postupovania pohľadávok, najmä podľa navrhutej novelizácie § 17 zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (zákona č. 129/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov).

4. V § 528 ods. 1 sa pred slovo „podať“ vkladajú slová „bez zbytočného odkladu“.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa upraviť § 528 ods. 1 Občianskeho zákonníka tak, aby postúpenie zabezpečenej pohľadávky bol povinný postupca bezodkladne oznámiť poskytovateľovi zábezpeky (ručiteľovi, záložnému dlžníkovi). Navrhnutou úpravou sa zabezpečí harmonizácia § 528 ods. 1 s už existujúcim znením § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka (podľa ktorého postupca musí postúpenie pohľadávky oznámiť dlžníkovi bez zbytočného odkladu). Takto sa zamedzí zneužívaniu rozdielov medzi dikciou § 526 ods. 1 a § 528 ods. 1 tak, že veritelia (postupcovia ani postupníci) dlhodobo neinformujú poskytovateľov zábezpeky (ručiteľov, záložných dlžníkov) o postúpení zabezpečenej pohľadávky, čím sa sťažuje to, aby poskytovatelia zábezpek (ktorí sú často blízke osoby dlžníkov - spotrebiteľov) mohli lepšie chrániť svoje oprávnené záujmy.

Ostávajúce články sa primerane prečísľujú.

2. V čl. IV sa vkladajú nové body 1 až 11 a 13 až 26, ktoré znejú:

„1. V § 1 ods. 2 druhá veta znie: „Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa.¹⁾“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 1 znie:

„¹⁾ Zákon č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“.

Odôvodnenie:

Návrh nového znenia reaguje na pokračujúce protiprávne konania veriteľov, ktorí obchádzajú zákonný zákaz poskytovania spotrebiteľských úverov v hotovosti. Keďže sa negatívne koncipovaná dikcia neosvedčila, navrhuje sa uzavretým pozitívnym spôsobom vymedziť prostriedky, ktorými bude možné zákonom súladným spôsobom poskytnúť spotrebiteľský úver. Nová formulácia potvrdzuje a precizuje aj dnes platný právny stav zákaz poskytovania spotrebiteľských úverov hotovostným spôsobom. Ak veriteľ poruší zákonom ustanovenú povinnosť a čo i len v časti poskytne spotrebiteľský úver hotovostne, bude založený následok bezúročnosti a bezpoplatkovosti celého úveru. Zákonom dovoľenými spôsobmi poskytovania úverov budú preto výhradne bezhotovostný prevod finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, prevod poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným vystaveným priamo na meno spotrebiteľa

2. V § 1 ods. 3 písm. a) sa odkaz 1 nad slovami „osobitného predpisu,“ nahrádza odkazom 1aa.

Poznámka pod čiarou k odkazu 1aa znie:

„^{1aa)} § 68 a 69 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“.

Odôvodnenie:

Legislatívno-technická úprava vyvolaná bodom 1.

3. Poznámka pod čiarou k odkazu 6 znie:

„⁶⁾ Napríklad § 2 ods. 1, 5 a 8 a § 5 písm. ab) zákona č. 483/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, čl. 4 ods. 1 bod 26 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27. 6. 2013).“.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa v článku V aktualizovať poznámku pod čiarou k odkazu 6, ktorá je zavedená v § 2 písm. c) zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom touto úpravou sa zohľadňuje presun definície finančnej inštitúcie, ku ktorému medzičasom došlo v novelizovaných ustanoveniach zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

4. V § 2 písm. g) sa slová „náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok“ nahrádzajú slovami

„poistné a náklady spojené so zmluvou o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ktorých uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok,“.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa v súvislosti s novou koncepciou doplneného ustanovenia § 9 a v súlade s recitálom 20 Smernice 2008/48/ES zmeniť výpočet celkových nákladov spotrebiteľa, a to najmä z dôvodu, že už nebude možné okrem poistnej zmluvy a zabezpečovacích zmlúv uzavierať akékoľvek zmluvy o doplnkových službách.

5. V § 3 odsek 2 znie:

„(2) Ak je podmienkou na získanie spotrebiteľského úveru za ponúkaných podmienok aj uzavretie poistnej zmluvy súvisiacej so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a ak náklady súvisiace s touto poistnou zmluvou nemožno určiť vopred, uvedie sa v reklame zrozumiteľne, stručne a zreteľne aj informácia o povinnosti uzavrieť aj poistnú zmluvu.“.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa preformulovať ustanovenie o reklame tak, aby nevznikal dojem, že poskytovateľ spotrebiteľského úveru môže uzavrieť so spotrebiteľom ďalšie zmluvy, napríklad o doplnkových službách, prostredníctvom ktorých bude vyberať od spotrebiteľa plnenia, ktoré sa nebudú zarátavať do RPMN. Návrh nadväzuje na zákaz dojednávateľ doplnkové služby a príkaz, aby všetky služby (plnenia) boli uvedené v zmluve o úvere a zarátané v odplate, ktorá sa započítava do RPMN. Dikcia sa preto spresňuje, a to v nadväznosti na doplnenie ustanovenia § 9 zákona č. 129/2010 Z. z. Pritom navrhnutou úpravou nie je dotknutá protiprávnosť ani postihovanie doterajších nekalých praktík, ktorými sa obchádzajú zákonné pravidlá o reklame.

6. V § 4 ods. 1 písmeno k) znie: „k) povinnosti uzavrieť poistnú zmluvu alebo zmluvu o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ak uzavretie takejto zmluvy je povinné na získanie spotrebiteľského úveru alebo na jeho získanie za ponúkaných podmienok,“.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa v súvislosti s novou koncepciou doplneného ustanovenia § 9 zmeniť výpočet povinných informácií poskytovaných spotrebiteľovi pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to najmä z dôvodu, že už nebude možné okrem poistnej zmluvy a zabezpečovacích zmlúv uzavierať akékoľvek zmluvy o doplnkových službách.

7. V § 9 ods. 10 sa čiarka za slovami „Obchodného zákonníka“ nahrádza slovom „alebo“ a vypúšťajú sa slová: „alebo o osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu a ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas spotrebiteľa“.

Odôvodnenie:

V súlade s logikou zákazu dojednávania a spoplatňovania vzájomne závislých zmlúv a zmlúv o doplnkových službách sa navrhuje vypustiť časť dikcie, ktorá umožňovala pri súčasnom fingovaní skutočného súhlasu a vôle spotrebiteľa predražovať služby poskytované spotrebiteľom, a to konkrétne obchádzaním ustanovení o najvyššej prípustnej odplate, ktorú možno od spotrebiteľa požadovať pri poskytovaní pôžičiek alebo úverov. Vypustením dikcie sa navyše zvýrazňuje skutočnosť, že platí zákaz spoplatňovania a uzavierania zmlúv o osobitných službách, ktorý je bližšie upravený v § 9 ods. 12 až 14 zákona.

8. § 9 sa dopĺňa odsekmi 12 až 14, ktoré znejú:

„(12) Všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia, musia byť obsiahnuté v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

(13) Ak ďalej nie je ustanovené inak, veriteľ nesmie sám alebo prostredníctvom tretej osoby ponúkať, vyžadovať, dojednávať, uzavierať, alebo sprostredkovať uzavretie vzájomne závislej zmluvy, ktorá súvisí so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a najmä ktorej predmetom je čo aj len sčasti plnenie, ktoré

je veriteľ podľa zákona alebo v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti povinný poskytovať spotrebiteľovi aj bez uzavretia takejto zmluvy. Získanie spotrebiteľského úveru nemožno podmieniť uzavretím vzájomnej závislej zmluvy, s výnimkou poisťovnej zmluvy alebo zmluvy o zabezpečení záväzku spotrebiteľa ručením, zrážkami zo mzdy a z iných príjmov alebo záložným právom dojednaných za podmienok ustanovených zákonom, ak je to primerané vzhľadom na spotrebiteľský úver a okolnosti jeho poskytnutia; ustanovenia tohto zákona alebo osobitného predpisu o zákaze alebo neprijateľnosti zabezpečenia záväzku spotrebiteľa týmto nie sú dotknuté.

(14) Akékoľvek poskytnuté plnenia spotrebiteľa súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere požadované alebo vyberané veriteľom alebo tretou osobou sa považujú za plnenia spotrebiteľa veriteľovi a za súčasť odplaty podľa osobitných predpisov.^{18aa)} Každé plnenie vyberané veriteľom alebo tretou osobou v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere je veriteľ povinný bezodkladne evidovať podľa osobitného predpisu;^{18ab)} na tento účel sa veriteľ nemôže dovolávať skutočnosti, že plnenie prijala tretia osoba.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 18ab znie:

„^{18ab)} Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.“.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa precizovať ustanovenia o zmluve o spotrebiteľskom úvere, a to jednak výslovným ustanovením, že všetky dojednania, ktoré súvisia s plnením záväzku spotrebiteľa a vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru, musia byť obsiahnuté v samotnej zmluve o spotrebiteľskom úvere, čím sa nadväzuje na aktuálne znenie § 9 ods. 9 zákona č. 129/2010 Z. z. Je nanajvýš spravodlivé požadovať, aby spotrebiteľ zo zmluvy vedel, čo bude mať plniť. Uvedená norma plne korešponduje aj so závermi nálezu Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 3512/11, zo dňa 11. 11. 2013. Návrh v odsekoch 13 a 14 nadväzuje na zákaz uvedený v novonavrhovanom odseku 12 s tým, že výslovne zakazuje obchádzanie zákona prostredníctvom plnení prostredníctvom tretích osôb. Návrh z pohľadu normatívnej motivácie reflektuje na súčasný výber plnenia od spotrebiteľa nad rámec RPMN prostredníctvom iných často fiktívnych služieb v iných zmluvách. Ustanovuje sa rigidný rámec poskytovania služieb cez tzv. doplnkové zmluvy, ktorými veritelia a iné subjekty najčastejšie obchádzajú zákon. V praxi bolo dokonca zistené, že veritelia používajú model, kedy cez tretie zdanlivo nespriaznené spoločnosti vyberajú plnenia tak, aby obišli úmyselne ustanovenia predpisov o najvyššej prípustnej odplate za pôžičky a úvery poskytované spotrebiteľom. Takýto stav je neudržateľný a spochybňuje všetky opatrenia prijaté na ochranu spotrebiteľov pred úžerou. Je potrebné však podotknúť, že nemožno vylúčiť, že niektoré druhy produktov by nebolo možné poskytovať, ak by podmienkou nebolo uzavretie poisťovnej zmluvy alebo zabezpečovacej zmluvy, a to za zákonom ustanovených podmienok, čo sa v odseku 13 vymedzuje *expressis verbis*, pričom sa vymenúvajú zákonom dovolené právne prostriedky zabezpečenia takéhoto spotrebiteľského úveru. Súčasne sa však týmto žiadnym spôsobom nelegitimizuje sporné konanie veriteľov, ktorí neraz na škodu spotrebiteľov zneužívajú prostriedky zabezpečenia alebo ich používajú v rozpore s platným právom. Navrhuje sa súčasne výslovne nadviazať na limit uvedený v Občianskom zákonníku a v zákone o spotrebiteľských úveroch odkázať na limit podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Súčasne sa navrhuje uviesť, že akékoľvek plnenia, ktoré by spotrebiteľ platil hoci aj tretej osobe, sa budú považovať za plnenia veriteľovi. Týmto sa reaguje na rozšírené obchádzanie zákona, keď veritelia vyberajú plnenia nad rámec povolenej odplaty cez tretie osoby. Súčasne sa potvrdzuje zákonná povinnosť evidencie platieb spotrebiteľa, keďže z aplikačnej praxe plynie, že veritelia neevidujú riadne plnenia prijaté od spotrebiteľov. Pritom navrhnutou úpravou nie je dotknutá protiprávnosť ani postihovanie doterajších nekalých praktík, ktorými sa obchádzajú zákonné pravidlá o spotrebiteľských úveroch.

9. V § 11 ods. 1 písmeno e) znie: „e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa,¹⁾“.

Odôvodnenie:

Navrhovaná úprava reaguje na zmenu spôsobu poskytovania spotrebiteľského úveru v bode 2.

10. V § 11 sa odsek 1 dopĺňa písmenami f) a g), ktoré znejú:

„f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov. ^{18aa)}“.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa rozšírenie dôvodov bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov, a to jednak v prípade porušenia zákazu poskytnúť spotrebiteľský úver bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa, a jednak v prípadoch, keď veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia alebo keď vypočítaná ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenú podľa osobitných predpisov. Pre aplikáciu uvedeného ustanovenia bude nevyhnutné posúdiť zmluvu o spotrebiteľskom úvere a jednoduchým porovnaním ustáliť, či je daný dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. Uvedené právne následky plne korešpondujú s osobitným režimom postihovania úžery podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a tento dopĺňajú, keďže platí, že jednak ročná percentuálna miera nákladov by najvyššie prípustnú odplatu podľa Občianskeho zákonníka nemala prevyšovať a aj keby tomu bolo tak nebude vždy založená absolútna neplatnosť právneho úkonu. Navrhované ustanovenie § 11 ods. 1 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. preto nie je a nemôže byť lex specialis k § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, a to z dôvodu, že pri citovaných normách ide o rozdielny predmet právnej úpravy spojený s rozdielnym právnym účinkom. Ustanovenie § 53 ods. 6 OZ je lex specialis ku všetkým právnym predpisom upravujúcim úvery a pôžičky poskytované spotrebiteľom a s ním spojené právne účinky vedúce k absolútnej neplatnosti zmluvy ex tunc vylučujú právne účinky bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. Ak súd vykoná test neplatnosti právneho úkonu a ustáli jeho neplatnosť nebude možné aplikovať ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. Naopak, ak zmluva nebude neplatná pre rozpor s § 53 ods. 6 OZ a súd zistí, že RPMN prevyšuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty podľa § 1a nar. vl. č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, pôjde o úver bezúročný a bezpoplatkov. V aplikačnej praxi sa vyskytujú prípady, keď veritelia zaťažujú spotrebiteľa značnými fiktívnymi poplatkami, ktorými spoplatňujú tzv. bezúročné úvery, čo vyvoláva pri jednorazových platbách tlak na RPMN, ktorá dosahuje stovky až tisíce percent, aj keď nie je založená neplatnosť právneho úkonu podľa § 53 ods. 6 OZ, ale výhradne neplatnosť konkrétneho poplatku podľa § 53 ods. 1 alebo 4 písm. t) OZ. Práve v týchto prípadoch veritelia budú vedieť, že hoci nedôjde k uzavretiu neplatného právneho úkonu, musia režim splátok spotrebiteľského úveru spotrebiteľovi nastaviť tak, aby ročná percentuálna miera nákladov neprevyšovala najvyššiu prípustnú odplatu v prípade pôžičiek a úverov poskytovaných spotrebiteľom, vzhľadom na skutočnosť, že tento stav indikuje excesy najčastejšie spojené so zneužívaním poplatkov účtovaných spotrebiteľom dokonca pri fiktívne bezúročných úveroch.

11. V § 13 ods. 4 sa vypúšťa slovo „doplňkový“ a slová „zmluva o doplnkovej službe“ sa nahrádzajú slovami „táto zmluva“.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa v súvislosti s novou koncepciou doplneného ustanovenia § 9 formálne upraviť dikciu § 13 ods. 4, a to najmä z dôvodu, že už nebude možné okrem poisťnej zmluvy a zabezpečovacích zmlúv uzavierať akékoľvek zmluvy o doplnkových službách.

13. V § 19 odsek 2 znie:

„(2) Na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom zahŕňajúce aj všetky plnenia súvisiace s poskytnutým spotrebiteľským úverom nad rámec poskytnutého spotrebiteľského úveru poukazované veriteľovi alebo akejkoľvek tretej osobe s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere; náklady na vedenie platobného účtu,¹⁾ na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, náklady na používanie platobných prostriedkov¹⁾ na platobné transakcie¹⁾ a čerpania a ostatné náklady na platobné transakcie¹⁾ sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak otvorenie účtu nie je

dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v akejkoľvek inej zmluve uzavretej so spotrebiteľom. Ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere použijú sa na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov celkové náklady spotrebiteľa podľa prvej vety s výnimkou iných skutočných nákladov, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť predávajúcemu, okrem kúpnej ceny za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver.“.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa spresniť základné ustanovenie pre výpočet RPMN, ktorými sú celkové náklady spotrebiteľa. Uvedené spresnenie je dôslednou transpozíciou smernice 2008/48/ES a je plne v súlade s interpretáciou Európskej komisie a s ohľadom na jazykové mutácie koncipovania Smernice 2008/48/ES. Výslovne sa za náklady spotrebiteľa budú považovať akékoľvek a všetky plnenia spotrebiteľa voči veriteľovi alebo tretím osobám súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a nad rámec istiny. Jedinou výnimkou sú sankcie za omeškanie, ktoré sa do celkových nákladov nezarátavajú, ako aj skutočné náklady na strane predávajúceho súvisiace s kúpou tovaru alebo uskutočnením služby, bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver. Aj zo spresnenej dikcie plynie, že tzv. iné náklady, ktoré sa do RPMN nebudú započítavať môžu vznikať len na strane predávajúceho a to len za predpokladu, že ide o skutočné (reálne) náklady ekvivalentné hotovým výdavkom, ktoré predávajúci musel vynaložiť. Nová formulácia RPMN nijakým spôsobom nemení koncept už dnes vychádzajúci z citovanej smernice a predstavuje kontinuitu logiky výpočtu RPMN. V dikcii sa výraznejšie pretavuje bod 20 recitálu smernice 2008/48/ES s poukazom nielen na nové znenie § 19 ods. 2 zákona, ale aj § 2 písm. g) zákona, ktoré nie je menené substantívne, ale aspekt plnenia sa v súlade s predmetným bodom recitálu zakotvuje práve v § 19 ods. 2 zákona.

14. V nadpise nad § 20 sa slovo „Register“ nahrádza slovom „Zoznam“:

Odôvodnenie:

Navrhuje sa spresniť nadpis nad § 20 zákona o spotrebiteľských úveroch tak, aby tento nadpis korešpondoval s obsahom ostatných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch (napríklad ustanovení § 20 až § 23 a § 8a), podľa ktorých sa už nevedie register veriteľov, ale zoznam veriteľov.

15. V § 20a sa odsek 3 dopĺňa písmenom r), ktoré znie: „r) rozhodnutie súdu podľa osobitného predpisu, ^{22ea}) ak takéto bolo proti žiadateľovi vydané.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 22 ea znie:

„^{22ea}) § 53a Občianskeho zákonníka.“.

Odôvodnenie:

V bode 15 a nasledujúcich bodoch 16 až 18 sa dopĺňa režim vydávania povolení veriteľom o atribút opakovaného používania neprijateľných zmluvných podmienok v súlade s mechanizmom ustanoveným v § 53a Občianskeho zákonníka. Porušenie zákonnej povinnosti obsiahnutej v citovanom ustanovení je potrebné považovať za osobitne závažné, keďže vykazuje znaky nerešpektovania rozhodnutí súdov a recidívy protiprávneho konania. V aplikačnej praxi je činnosť niektorých – aj licencovaných subjektov založená priamo na tom, že hľadajú spôsoby ako zákonný režim § 53a Občianskeho zákonníka obchádzať a sústavne zaťažovať sústavu súdov uplatňovaním tých istých nemorálnych nárokov v tisícoch konaní, a to aj napriek tomu, že vo veciach neprijateľných zmluvných podmienok súdy vydali početné množstvo rozhodnutí podľa ust. § 53a Občianskeho zákonníka. Navrhuje sa preto rozšíriť definíciu dôveryhodnosti fyzickej osoby a vhodnosti právnickej osoby a uložiť súčasne povinnosť žiadateľovi o povolenie predkladať rozhodnutia súdov podľa § 53a Občianskeho zákonníka. Uvedenou zmenou sa zabezpečí, aby subjekty na trhu nedostali povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov, ak už v čase podania žiadosti porušovali normy určené na ochranu spotrebiteľa a zákaz sústavného používania neprijateľných zmluvných podmienok.

16. V § 20a sa odsek 14 dopĺňa písmenom f), ktoré znie: „f) nepôsobilá vo funkcii štatutárneho orgánu, prokuristu, člena dozornej rady, vedúceho zamestnanca osoby zodpovednej za vnútornú kontrolu a vedúceho organizačnej zložky veriteľa, ktorý v posledných piatich rokoch porušil povinnosť podľa osobitného predpisu. ^{22ea})“.

Odôvodnenie:

Odôvodnenie obsiahnuté pri bode 15.

17. V § 20a sa odsek 15 dopĺňa písmenom e), ktoré znie: „e) ktorá v období piatich rokov pred podaním žiadosti o povolenie neporušila povinnosť podľa osobitného predpisu. ^{22ea)}“.

Odôvodnenie:

Odôvodnenie obsiahnuté pri bode 15.

18. V § 20b ods. 2 sa slová „§ 20a ods. 3 písm. a) až f), h), p) a q)“ nahrádzajú slovami „§ 20a ods. 3 písm. a) až f), h), p) až r)“.

Odôvodnenie:

Odôvodnenie obsiahnuté pri bode 15.

19. V § 20b sa odsek 5 sa dopĺňa písmenom i), ktoré znie: „i) rozhodnutie súdu podľa osobitného predpisu, ^{22ea)} ak takéto bolo proti žiadateľovi vydané.“.

Odôvodnenie:

Odôvodnenie obsiahnuté pri bode 15.

20. V § 23 ods. 1 sa slová „odseky 2 až 6“ nahrádzajú slovami „odseky 2 až 7“.

Odôvodnenie:

Legislatívno-technická úprava zohľadňujúca doplnenie § 23 o nový odsek 4.

21. V § 23 ods. 2 písm. b) sa slová „70 000 eur“ nahrádzajú slovami „150 000 eur“ a slová „140 000 eur“ nahrádzajú slovami „500 000 eur“.

Odôvodnenie:

Vzhľadom na závažnosť porušení právnych povinností veriteľov, ku ktorým dochádza v praxi, sa navrhuje zvýšiť sankcie za porušenie zákona v prípade ak sa porušenie dopustia právnické osoby.

22. V § 23 sa za odsek 3 vkladá nový odsek 4, ktorý znie:

„(4) Ak Národná banka Slovenska zistí, že fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nemá udelené povolenie podľa tohto zákona, poskytuje spotrebiteľské úvery alebo iné úvery alebo pôžičky spotrebiteľom, môže jej uložiť pokutu do 150 000 eur a pri opakovanom nedostatku alebo závažnom nedostatku až do 500 000 eur, ako aj opatrenia na odstránenie a nápravu zisteného protiprávneho stavu.“.

Doterajšie odseky 4 až 6 sa označujú ako odseky 5 až 7.

Odôvodnenie:

Predmetné ustanovenie zakladá Národnej banke Slovenska povinnosť uložiť administratívnu sankciu subjektom, ktoré poskytujú spotrebiteľské úvery a iné úvery spotrebiteľom bez povolenia. Vzhľadom k veľkej závažnosti správneho deliktu sa navrhuje možnosť orgánu dohľadu uložiť pokutu až do výšky 500 000 eur.

23. V § 23 ods. 5 sa slová „odsekov 2 a 3“ nahrádzajú slovami „odsekov 2 až 4“.

Odôvodnenie:

Navrhnutá legislatívna úprava § 23 novo očíslovaného odseku 5 (pôvodne odseku 4)) zohľadňuje doplnenie § 23 o nový odsek 4.

24. V § 23 ods. 6 prvá veta znie: „Opatrenia na nápravu, pokutu a iné sankcie podľa odsekov 2 až 4 možno uložiť do troch rokov od zistenia nedostatkov, najneskôr však do desiatich rokov od ich vzniku“.

Odôvodnenie:

Navrhnutá úprava prvej vety v § 23 novo očíslovanom odseku 6 (pôvodnom odseku 5)) jednak zohľadňuje doplnenie § 23 o nový odsek 4 a jednak predlžuje lehoty na sankcionovanie nedostatkov zistených pri dohľade nad dodržiavaním zákonnej regulácie pre poskytovanie spotrebiteľských úveroch a iných úverov pre spotrebiteľov (zákona č. 129/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov). Pritom sa zohľadňuje už existujúca objektívna lehota podľa § 50 ods. 10 zákona o bankách a zároveň sa zohľadňuje, že od roka 2016 budú medzi spotrebiteľské úvery patriť aj dlhodobé úvery na bývanie podľa nového zákona o úveroch na bývanie.

25. V § 23 ods. 7 sa slová „odsekov 2 a 3“ nahrádzajú slovami „odsekov 2 až 4“.

Odôvodnenie:

Navrhnutá legislatívna úprava § 23 novo očíslovaného odseku 5 (pôvodne odseku 4)) zohľadňuje doplnenie § 23 o nový odsek 4.

26. Za § 25f sa vkladá § 25g, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 25g

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným dňom vyhlásenia

Ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa však posudzujú podľa doterajších predpisov, ak nie je ustanovené inak. Na lehoty, ktoré do dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona ešte neuplynuli, sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona a osobitného predpisu.^{33b)}“.

Odôvodnenie:

Zavádza sa štandardné prechodné ustanovenie, ktoré na princípe nepravej retroaktivity reguluje vzťah novej právnej úpravy a skoršej právnej úpravy. Pritom navrhnuté prechodné ustanovenie je obsahovo analogické ako napríklad prechodné ustanovenia v § 25f zákona o spotrebiteľských úveroch a iných úverov pre spotrebiteľov (zákona č. 129/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov), ktorý bol zavedený novelizačným zákonom č. 35/2015 Z. z.

Doterajší text v čl. IV sa označuje ako bod 12.

Meno a priezvisko:

1. Robert Madej
2. ANNA VITTEKOVÁ
3. JANA LAŠÁKOVÁ
4. VIERA KUCEROVÁ
5. ĽUBOŠ BLAHA
6. RÓBERT PULI
7. Ľuboslav Petrák
8. Ľuboš JADÁRČEK
9. Mária Hrnčíková
10. JUDITA BLANER
11. LADISLAV KAMENICKÝ
12. Ladislav ČERNÁK
13. MIROSLAV CÍŽ
14. ŠTEFAN BAŠTAROVIC
15. PETER NAHLIK
16. Augustin Hrnčík
17. ANTON MARTVON

Podpis:

Robert Madej
Anna Vittekova
Jana Lasakova
Viera KucEROVA
LUBOS BLAHA
Robert PULI
Luboslav Petrak
Luboš JADARČEK
Mária Hrnčíková
Judita BLANER
Ladislav KAMENICKÝ
Ladislav ČERNÁK
MIROSLAV CÍŽ
ŠTEFAN BAŠTAROVIC
Peter NAHLIK
Augustin Hrnčík
Anton MARTVON